

რედაქცია: სოლოლოკზე, სერ-გიევის ქუჩაზე, ივ. ამირალოვის სახლში. № 8.

ქანტორა რედაქციისა: სერ-გიევის ქუჩაზე, ივ. ამირალოვის სახლში, № 8.

ხელის-მოწერა მიიღება ქანტორაში, მარჯვნივ მცხოვრებთათვის: ВЪ Типографіи. Въ редакціи газ. „Дროаბა“.

გაზეთის ფასი: 1 კაპ., 5 ხვეარ წლისა—4 მ.წ. და 50 კაპ., ოთხის თვის—3 მ.წ.

ყოველ დღე ორგაბათს გარდა

დროება

ცალკე ნომერი ღირს შაშხათ

განცხადება: მიიღება ქართულს, რუსულს, სომხურს და სხვა ენებში. ფასი განცხადებებისა: გბთ ასოზე—1 კაპ., ასო-მთავრულით—ტრიკონზე—8 კაპ., ჩვეულებრივის ცი-ცვროთი—5 კაპ., პატარათი—4 კაპ.

რედაქციის უფლება აქვს გასწოროს და შეამოკლოს დასაბეჭდებელი გამოგზავნილი სტატიები. დაუბეჭდელი სტატიები ავტორს არ დაუბრუნდება.

1 ნომერიდან ფლის დამღებამდინ

„დროება“

ღირს ო რ მანეთად

ხელის-მოწერა შეიძლება თფილისში: რედაქციაში, სერგიევის ქუჩაზე, ივ. ამირალოვის სახლში, № 8.

ქალაქს გარეშე პირთა ამ აღჩესისთ უნდა დაიბარონ გაზეთი: ВЪ Типографіи. Въ редакціи газетъ „Дროаბა“.

განცხადება

მიხაილოვის რკინის გზის სასწავლებლის მზრუნველთა რჩევა ამითაცხადებს, რომ ამ ნომერის 12-დგან ვიდრე 20-მდინ მუდამ დღე დილის 10 საათიდან ნაშუადღვის 2 საათამდინ სასწავლებლის სადგომში (კუპიაში, ვორონესოვის წყლის-პირა ქუჩაზე) იქნება მისაღები მგზავენი. იმ შვაწვილებისათვის, რომელნიც ზამოსხენაბულის შოკლაში უმავლას მიღისუბამენ.

ფულს განიხნება მხოლოდ პირველი (მოსამგზაველი) კლასი.

სასწავლებელში მიიღებიან შვაწვილები რუსის მგზავროდინი შვაწლა ფოდებისა (აუნაური, გლჰინი და სხვ.)

მოსამგზაველს კლასში უმავლის მსუბამელი უნდა იქონოს არა-ნაქლამ 11 (თერთმეტის) წლისა და არამოგებულნი 17 (შვიდმეტის) წლისა. შვაწვილმა უნდა იცოდეს: სადვითო წერილიდან — უმთავრესი ლოცვები, რუსულის მნიდან — თავისუფლად წერა-კითხვა, არითმეტიკიდან — პირველი ოთხი მოკვება.

კანსიონარებს სასწავლებელი ჯერ არ მიიღებს.

ფასი სწავლისათვის წელიწადში ერთი თუმანია.

თხოვნა, მიღების თარგაზად, უბრალო ქალაქად უნდა იქონოს

დაწერილი სასწავლებლის ზედამხედველის სახელწოდ, რომელიც თვით ამ შოკლის სახლებში დგას; ამ თხოვნასთან ერთად უნდა წარმოადგინონ შვაწვილის მებრძოლის მოწმობა.

მოკლე ხანში შავირდებს მიეცემათ ღონის-ქიზა სადილი თვითონ სასწავლებელში სჯამონ იაფ ფასად. (3-2)

საქართველო

შენიშნვა საჭირო საქმეად

ამ ქვამდ ქალაქში იმყოფება ათონის (მთაწმინდის) ქართველთა მონასტრიდან მოსული ბერი მამა ბენედიქტე. ამას აქვს მინდობილი ათონის მთაზე მყოფ ქართველ ბერებისაგან ვეტილობა, რომ აქ უმთავრეს მმართველობის წინაშე და საზოგადოებასთან იშუამავლოს ქართველების მონასტრის შესახებ.

ძველი ივერიის მონასტერი დაფუძნებულია თითქმის ათასის წლის წინათ ქართველ მეფეებისაგან და ქართველ წმინდა მამა სთარგმნელთაგან; დღესაც საქართველოს მამულების შესავლით არსებობს; მაგრამ ბერძენ ბერების ხელშია თვით მონასტერიც, იმასთან ფრიად ძვირფასი წიგნთ-საცავი (ბიბლიოთეკა) მრავალის ძვირფასი ქართულის წიგნებით, და აგრეთვე იმ ბერძენ ბერების ხელშია მართლ-მანეთის, იმერეთის და სამეგრელოს სამონასტრო მამულების შემოსავალიცა.

ბერძენები ამ დღე-მონასტერში ქართველ ბერებს არც კი უშვებენ.

ამის გამო იქვე ახლოს ქართველმა იქაურმა ბერებმა, თავისი მამა-პაპის მამულისაგან პატარა ადგილი იყიდეს ბერძენის ბერებისაგან და ძველი იონანე ღვთის-მეტყველის მონასტრის ნამგერვეებზე ახალი მონასტერი ააშენეს.

ამ ქვამდ ოც-და-ხუთი ბერ-მონაწონი იმყოფება ამ მონასტერში. ეს ბერები იქ შეკრებილან ძველი მონასტრის ივერიის მონასტერში შესასვლელად, რადგანაც ანდრეძი არის ძველ პირველ დამფუძნებელ მამათაგან მუთუმივე და ბიორგისაგან, რომ ივერიის მონასტრის და წიგნთ-საცავის მფლობელნი და შემნახველნი ქართველნი იყვნენო. მაგრამ ბერებს უფიქრიათ: ეხლა ბერძენის

მძლავრობის გამო თუ თვით ივერიის მონასტერში ყოფნა ვერ მოვახერხებთ, მაინც იმ მონასტრის ახლოს დავდგეთო, რომ ჩვენი კუთვნილი როდესმე უკან დავიბრუნდეთო.

ახლა, ბერლინის ტრაქტატის ძალით, ყოველ ხალხს, ვისაც მონასტერი აქვს ათონის მთაზე, სიმართლედ უნდა მიეცეს. წარსული გარემოების ძალით და ახლანდელი მერობის სახელმწიფოებისა გადაწყვეტილებით, ქართველ ბერებსაც ათონის მთაზე ამ ქვამდ უფრო დიდი გზა ეხსნებათ. ამის გამო, როგორც შევიტყუეთ, მამა ბენედიქტეს მის იმპერატორებით უმაღლესობისათვის არზა მიუერთმეფია, რომ რუსეთის მმართველობამ დაიცვას ქართველების უფლება ივერიის მონასტერზე, დაუბრუნდეს ქართველებს ის მონასტერი და იმისი შემოსავალი.

ამის სისრულეში მოყვანა, რასაკვირველია, დროს მოითხოვს. ამის გათავებამდის კი დიდს შეწუხებაში იქნებიან ბერები. ამისთვის მამა ბენედიქტეს უთხოვნია უმაღლესს მთავრობისათვის, რომ სრულიად გათავებამდე, შემოსავლის ნაწილი ათონის მონასტრისა ქართველ ბერებსა ეძლეოდეთ.

სასურველია, რომ ჩვენმა საზოგადოებამაც შემწეობა და თანაგრძობა აღმოუჩინოს მამა ბენედიქტეს ამ საქმეში, რომელიც საქართველოს წასულ ისტორიას და განათლებას დიდათ შეეხება.

დღიური

* * * „მოსკოვის უწყებებში“ დაბეჭდილია შემდეგი ტელეგრამა ოდესიდან მიღებული:

„აქ მოვიდა აზნავე, რომ 31 დეკემბისთვის სოხუმის მახლობლად დაღუპულა ზღვაში რუსის საზოგადოების ხომალდი „მორობეი“, რომელსაც მოჰქონდა არტილერიის სხვა-და-სხვა მასალები და რომელიც მოათრევდა (ბუქსირით) გემს „ჩახჩევა“.

ზღვის დღეებისაგან ხომალდი „მორობეი“ შუაზე გადამტყვეულა და ყველანი, ვინც კი იმაში მსხდრა, დაღუპულან, გარდა ერთი აფიცრისა და მატროსისა.

„იმავე დღეს შოთის მახლობლად ზღვამ გამოაგდო ნაპირზედ იალქნიანი ხომალდი „ნიკოლარი“, რომელიც ფქვილით იყო სავსე; ამაზედაც სამი კაცი

დაიღუპა. * * * * *
 ეს უკანასკნელი ხომალდი, უეჭველია, ის ხომალდი უნდა იყოს, რომელზედაც ამ დღეებში ჩვენი გაზეთები გვაცნობებდნენ და რომელსაც თფილისელი მორიჯარადრის თაიროვის ფქვილი მოჰქონდა ქ. როსტოვიდამ.

* * * * *
 ჩვენ შევიტყუეთ რომ ამ დღეებში თი ტუსალი გაქცევით ყარაულებს მუხრანთან ხიდთან, ძასუმოვის პარომათ და რადგან ვერ დაუჭერიათ, თოფი უსროლიათ, დაუჭრიათ და როცა დაცემულა, მხოლოდ მაშინ უტაცნიათ ხელი.

* * * * *
 ამ კვირას, ნემენცების კლუბის ზალაში ექნება სომხური წარმოდგენა უფ. ამერიკიანცის სასარგებლოდ, რომელშიაც სხვათა შორის, უფ. პ. შიკაშვილიც მიიღებს მონაწილეობას, სცენებს წაიკითხავს.

* * * * *
 მოგეხსენებათ, რომ ჩვენს ეკლესიებში უკვე დაამტკიცეს და შემოიღეს გურული ვალობა. ამ ვალობლებს, როგორც ვეითხრეს, დაუწყიათ ახლა თავის ვალობის სწავლება, რამდენიმე უმაწვილი დაიარება ამათთან სასწავლებლათაო.

* * * * *
 ამ ოთხშაბათს, 8 ნოემბერს, აკურთხეს ჩვენს ქალაქში მიხაილოვის რკინის გზის სასწავლებელი, რომელიც ახლად იხსნება შოთი-თფილისის რკინის გზის გამგეობისა და ძველსის ტენიკურ საზოგადოების ხარჯითა და მეცადინეობით.

* * * * *
 ბაზეთი „ძვეკანი“ გვაცნობებს, რომ ნამესტნიკის რჩევას უარი უთქვამს ამერიკის კამპანიისათვის (ბოდისკო და ტვიდლი), რომელნიც ბაქოდამ შოთამდინ ნათის გასაყვან მიღების გამართვას აპირებდნენ და რომელნიც ამისათვის ბევრ სხვა-და-სხვა უპირატესობას თხოულობდნენ მთავრობისაგან. ნამესტნიკის რჩევას ამ წინადადებაზე უარი უმთავრესად იმ მიზეზის გამო უთქვამს, რომ მალე ბაქომდინ რკინის გზა უნდა გაიყვანონ და ამ ნათის გასაყვანი მიღებებს გამმართვისგან, უეჭველია, ამ რკინის გზას დიდი ზარალი მიეცემაო.

* * * * *
 ჩვენ ვაღმოვებქდეთ ამას წინათ გაზეთის „მბზორიდა“, რომ იმ ბოროტ-მოქმედების გამო, რომელიც აღმოჩნდა პირველს ბურულ ქვევითა დრუჟინაში, გამოძიება არის დანიშნულიო. ეს გაზეთი ამბობს ახლა, რომ ჩვენ შეცდითო: გამოძიება პირველის კი არა, მესამე დრუჟინის თაობაზედ არის დანიშნულიო.

* * * * *
 ჩვენ მივიღეთ შემდეგი ანგარიში გაზეთში დასაბუქდათ: 27 ოქტომბერს ნემენცების კლუბში ქართულ წარმოდგენაზე შეგროვდა 407 მანეთი; აქედამ მუზიკაზე 34 მ.
 ზალაზე 50 —
 კრესლოებზე და სკამებზე . . . 25 —

ქართულ და ფრანკო-სულ კოსტიუმებზე 38 —
 პარიკმახერზე 8 —
 წერილმანი ხარჯი—აფიშების და ბილეთების დაბეჭდვაზე, დეკორაციებზე, მოსამსახურებზე . . 52 —

სულ 207 მ.

დნარჩენი 200 მ., დანიშნული ღარიბ ქართველ სტუდენტებისათვის, სანამ შეტანილია ბანკში.
 გამგებელი იოს. ზაქ. ანდრონიკაშვილი.

„დროშის“ კორესპონდენცია

საინგილო, 3 ნოემბერს. 28 წელიწადია მას აქეთ, რაც საინგილოში ხელმეორედ შამოვიდა ქრისტიანობა, რომელიც ქ. ზილბაშებმა, ლეკებმა და სხ. ბევრის მეცადინეობის შედეგ მოსპვს მთელს ამ მხარეში და მაგიერათ მაჰმადის რჯული და სწავლა შემოიღეს.

ამ სამწუხარო დროს, როცა უნებლიეთ მთელმა ბარეთ-მხარმა დაკარგა თავისი მამა-პაპის რჯული, როცა განეშორა თავის ძმებს-კახელებს,—ამ დროს აქ კიდე მოიპოვებდნენ იმისთანა კაცები და ჯალაბები, რომ გულში ჩუმათ მაინც ქრისტიანობდნენ და ჩუმ-ჩუმათ დედამის და ეკლესიის გადმონაცემებს წმინდათ ინახავდნენ. ამისთანა ჯალაბებში გამოიზარდნენ იგინი, რომელნიც 1850 წელს ჩავიდნენ თფილისში და მოინათლნენ. ეს კაცები იყვნენ: ი. ბუღულაშვილი, ა. ღარჯანაშვილი, პ. ბუღულაშვილი და ხუთიც სხვანი. ეს კაცები თფილისში მთავრობამ მიიღო დიდი პატივით და სიხარულით, რადგან იგინი ჰპირდებოდნენ მთელის ბარეთ-მხარის მონათულას. მთავრობა დაჰპირდა მათ, თუ ხალხი მონათლეთო, თქვენს ღვაწლს არ დაგიფიცებთო და სხ. დიდის სიხარულით გაემგზავრნენ ეს კაცები საინგილოსკენ.

საინგილოში თავის ქადაგებებით მრავალი ხალხი მიიზიდეს. ეს რომ დაინახეს, 70 კაცი ჩამოიყვანეს თფილისში, მონათლეს და ღვდლებით და დიაკვნებით წავიდნენ საინგილოშივე.

მონათლეს ძანში და სხვა სოფლებში მრავალი ვალეკებული ქართველი. ამავე დროს აღაშენეს სოფ. ძანში, ალი-ბეგლოში, მორაღანში და თასმალოში საყდრები. პირველათ ძანის ეკლესიამ გააგებინა იქაურობას მოლოლის ყოყინის (აზანი) მაგიერათ ზარის რეკა; პირველათ იმან გააღვიდა დაჩლუნგებულ ინგილოს გულში სიყვარული, ჩაუშვა ინგილოს სხეულში ის სხივი, რომელმაც აცნო მუსულმან ინგილოს, რომ იგი არის ქრისტიანი, ქართველი.

ეს ხომ ასე. ამ რვა კაცმა აღასრულა მთავრობის სურვილი. მაგრამ, სამწუხაროთ მთავრობის მხრით ესენი დაუჯილდოებულნი დარჩნენ. როცა მოაქრისტიანეს აქაურობა, მთავრობამ თურმე დაიბარა ხსენებული გვამები თფილისში, რომ დაესაჩუქრებინა. მაგრამ იგინი ვერ ჩამოვიდნენ, რადგან იმ დროს დიდი

ყაჩაღობა და არეულობა იყო როგორც საინგილოში, იგრცე ალი-ბეგს ნაპირებზე. სადა ჰქონდათ ამ პირებს დრო, რომ ჩამოსულიყვნენ თფილისში? მერითას უნდებოდნენ, რომ როგორმე დაეცვათ თავისი ცალშვილი გაზეთადებულის ფანტიკოსებისაგან, რომელნიც ყველაზე უმეტესად ამათ ემუქრებოდნენ როგორც ქრისტიანობის შემოღების მიზეზებს.

მაგრამ ერთმა ამ რვა კაცის რაცხვიდამ არ დახედა შიშინანობას და გამოიპარა თფილისში. ეს იყო ი. ბუღულაშვილი, რომელიც მთავრობამ დააჩუქრა და გაისტუმრა საინგილოსკენ. დნარჩენები კი ამის შემდეგ დაიწყებულნი გახდნენ. მე მგონია, მთავრობა კარგს იზამდა, რომ მოეწვია ის კაცები და შეეტყო მითი მდგომარეობა და შეებრალეებინა; მეტათ მისთვის რომ ცოცხალნილა არიან საპი კაცი, ესენიც ყველასაგან დაიწყებულნი მაშინ, როდისაც საინგილო ჰაჰაროებს იმისთანა კაცებში, რომელთაც შეეძლოსთ მოქრისტიანება იმ ქართველებისა (10-12 ათასამდე), რომელნიც ეხლაც მაჰმადის სჯულზე არიან.

ამ ქართველების გაქრისტიანება ჩვენი ქართველებისათვის, ძვირად ღირს, რადგან რაც დრო გადის, იმდენათ მათ ძვალ-რბილში ერევა არა-ქართველური ელემენტები და იმდენათ ძნელი იქმნება მათი ჭეშმარიტ გზაზე დაყენება; ახლაკი ყველა ეს ქართველები წმინდა ქართულს ენაზე ლაპარაკობენ.

ბარდა ამისა ყველა ეს ქართველები მოსპობილნი არიან ძვირფასს საუნჯეს—სწავლას. საქართველოს თითქმის ყოველ სოფელში ზოგში გახსნილა და ზოგში იხსნება შკოლა—აქ კი ფანტიკოსების მეცადინეობით, სწავლის ერთ სხივსაც ჯერ არ შეუხედნია და ასრცე იქნება დიდხანს, თუ მთავრობამ ყურადღება არ მიაქცია ამ სამწუხარო მოვლენას.

მ. ჯანაშვილი

უსხო ქვეყნები

ოსმალეთი

არზრუმშიდამ იწერებინ სტამბოლის გაზეთებში, რომ აქ დაიჭირესო ორი გამოჩენილი ავაზაკი — მუსტაფა-ჩინი-ოგლინი და მსმან-ჯებრაელი, რომელნიც მუშისა და არზრუმის ახლო-მანლო ხალხს სცარცვადენო. მსენი ახლად დადგენილ არზრუმის სასამართლომ უნდა გაასამართლოსო.

— არზრუმშიდამეც მისულა სტამბოლოში ამბავი, რომ მუშის სომხები ძალიან შევიწროებულნი არიან ქურთებისაგან; ღვინობისთვის 15-ს, სხვათა შორის, რამდენიმე ქურთი დასხმია თავს ერთს ქარავანს და ორასი ათასი ყურთუშის საქონელი მოუტაცნიათ პატრონებისათვის.

— ბაზეთს „ბოლოსში“ დაბეჭდილია შემდეგი დებეშებები: ჩვენი (რუსის) ჯარები ამაგრებენ

დღრიანობას. სამხედრო მთავრობის განკარგულებით ჯარებისათვის ღონისძიებებს ამზადებენ და საზამთრო ყაზარმებს.

„მღესილამ ხელ-ახლად გაიგზავნა მარნაში და ბურგასში—22,080 რუსის ჯარი და 2,360 ცხენი იმ ჯარების შესახებგლად, რომელნიც სამხრეთ ბოლგარიაში არიან დაყენებულნი. ამ მოკლე ხანში კიდევ ახალ ჯარებსა და სამხედრო მასალებს მოელოან აქ რუსეთილამ.“

— ნემეცურს გაზეთს „პრესსში“ იწერებინან ჩილიპაპოლიდამ:

„ამ დღეებში აქ გამოიარა ბოლგარიის დროებით მმართველმა თ. ღონდუკოვ-პორსაკოვმა, რომელიც ლივადიაში მიდის ხელმწიფე იმპერატორთან. ღიდის აღტაცებითა და პატივის ცემით მიეგება იმას ყველგან ხალხი და სხვადა-სხვა მხრიდან გამოგზავნილი დეპუტაციები. შევლა ეს ხალხი და დეპუტაციები სთხოვდნენ თ. ღონდუკოვ-პორსაკოვს, მოახსენეთ ჩვენგან რუსეთის ღიდ ხელმწიფესაო, რომ ჩვენ მსმალოს უღლის ქვეშ გაძლება აღარ შეგვიძლიაო, ჩვენ უნდა შეუერთდეთ ჩვენს განთავისუფლებულ მოძმეებსაო.“

31 ღვინობისთვის ყოფილა სტამბოლში მინისტრების კრება, რომელზედაც ის თხოულობდა, რომ სამხედროების შესახებორებელად მსმალეთის მთავრობამ კამისია გამოგზავნოსო. ამბობენ, მინისტრები დათანხმებულან საბერძნეთის მოთხოვნებზედ და თავის გარდაწყვეტილება ხონტქრისათვის წარუდგენიათ ხელის მოსწერათ.

— სტამბოლიდამ მიღებული დეპეშა გვაცნობებს, რომ მუდამ დღე მოდიან ისევ ბურგასში რუსის ჯარებო.

— მითხად-ფაშა სირიის ღუმბერნატორად დაუნიშნავთ.

საბერძნეთი

ღონდონის გაზეთს „ღელი ტელეგრაფში“ დაბეჭდილია სტამბოლიდამ მიღებული დეპეშა, რომელიც გვაცნობებს, რომ მსმალეთის მთავრობა დათანხმდა საბერძნეთის სამხედროების შესწორებაზედ და აცნობა საბერძნეთის მაროლს, რომ ამ საგნისათვის დანიშნოს თავის მხრით კამისიის წევრები.

მსპანიი

ტელეგრამამ გვაცნობა ამას წინათ, რომ ერთმა ღიდაც მუშამ რევოლუციური ესროლა მსპანიის კოროლს ალოფანს იმ განზრახვით, რომ მოეკლა. ეს მუშა, სახელად მონკასი, როგორც მოგვხსენებთ, იმ წამსვე დაიჭირეს. რუსულ გაზეთებში დაბეჭდილია ახლა მადრიდიდამ მიღებული დეპეშა, რომლიდამაც ვტყობულობთ, რომ სასამართლოს სიკვდილით დასჯა გარდაუწყვეტია ამ მუკასისათვის.

ბოლგარია

ბერლინელი კორრესპონდენტი გაზეთის „ტაიმსისა“ ამბობს:

„მოგვხსენებთ, რომ ერთი უმთავრე-

სიკანდიდატი განთავისუფლებული ბოლგარიის ტახტისა არის გრაფი იგნატიევი მაგრამ ამბობენ, რომ ის უარს ამბობს ამ კანდიდატობაზედაო. იუ ეს გამართლდა, მაშინ, ისმის, ახალი ბოლგარიის ტახტს თ. ღონდუკოვ-პორსაკოვს შეაძლევენ, რომელიც დროებითი გამგებელია ბოლგარიისა და რომელიც ასე ცდილობს განთავისუფლებული და მსმალეთის ბოლგარიების შეერთებას.“

საბაასო

უფ. ი. ს. კუიომოსკის

ამ წლის „მზზორის“ მე-227, 240 იყო დაბეჭდილი ჩემგან გაგზავნილი მოწინავე სტატიები შესახებ მუთაისის გუბერნიის და განსაკუთრებით შორაპნის უფზის სახალხო შკოლებისა. ამ სტატიებში გამოთქმული ჰაზრი მრავალჯერ გამოთქმულა გაზეთს „ღროებაში“ ჩემგანვე გაგზავნილს კორრესპონდენტებში; მაგრამ არავის პასუხი არ გაუცია ერთი მისთვის, რომ საპასუხო მათ, ვისაც შეეხებოდა ეს სტატიები, არაფერი ჰქონდათ და მეორე ალბათ იმიტომ, რომ საშიშო პირები არ კითხულობენ „ღროებასაო“.

მაგრამ როდესაც რუსულ გაზეთში დაიბეჭდნენ, შეინძრენ ზოგიერთი ვაჟბატონები და პასუხი გასცეს. მაგრამ იმათ კი არა, ვისიც პირ-და-პირ რიგი იყო, არამედ ისეთებმა, რომელთაც მაგდენად არ შეეხებოდათ.

მართი ამისთანა პასუხი ჩვენი სტატიების შესახებ შკოლების თაობაზე ჩვენ წაეკითხეთ „მზზორის“ მე-264, რომელიც არის გამოგზავნილი უ. მუვი-მოვსკისაგან.

ვისაც წაუკითხავს ჩვენი სტატიები ან „ღრებაში“ და ან „მზზორში“ და მასთან უ. მუვიმოვსკის პასუხი, რასაკვირველია, მისთვის არ არის საჭრო აუხსნათ ჩვენი ნათქვამის სიმართლე და უ. მუვიმოვსკის პასუხის უსაფუძვლოში; მაგრამ უფ. მუვიმოვსკის წერილში ისეთი საზიზლარი დაბეჭდებითი ჰაზრებია, ცილის-წამება და მრუდე მსჯელობა, რომ უპასუხოთ მისი წერილის გაშვება არას გზით არ შეგვიძლია და გთხოვთ, უფ. რედაქტორო, ადვილი მისცეთ ამ ჩემ პასუხს თქვენს „ღროებაში“.

„რაც იწერებოდა იუილისის გაზეთებში, თუ მე ხმას არ ვსცემდი, ეს მიტომ კი არაო, ამბობს უ. მუვიმოვსკი, რომ ყველა დაწერილს ჰაზრებს ვეთანხმებოდიო. არა! სუყველა ამბები შორაპნიდამ მიღებული ტყუილი იყენენ. ჩვენ ვმინჯეთ ბაასობით თავის გამართლება, მაგრამ დავრწმუნდით, რომ ძნელია. (ამას კი მართალს ამბობს, მე და ჩემი ღმერთმა.) იქვე მოგვარდებიან ცოფიან ძაღლებივით, კითხვაზედ პასუხს არ მოგცემენ. მართში არ გაგიმართლებიათ თავი და მეორე საქმით გაგსერიან. ამისთვის ჩვენ ვაჯობდინეთ ზიზლით უყურებდეთ მათ და ჩუმათ ვიყოთ. რასაც იწერებიან

შორაპნიდამ ყველა ტყუილი შევლესეები იწერება მტერობისა გამო ატორისა, რადგან უ. ტ—მ აღმართინა ერთისმეს ცუდი საქმეები შორაპნის შკოლის დაკეტის თაობაზე. ამისგან გამოჯავრებული ატორი აღარც მე მზოგავს და აღარც ტ—ეს.“ (იხილეთ „მზზორი“, № 264 მესამე გვერდზე მეოთხე სვეტი ბოლოდამ 4—40 სტრიქ.)

ეს მოსაზრება სრულებით ცრუ არის და ყოვლად უსაფუძვლო. უ. მუვიმოვსკი აქ არის ათ წელზე მეტი და ჩვენ არასოდეს არ გვახსოვს, რომ მას პასუხი გაეცეს ვისმესთვის. მართხელ, ვგონებ წარსულ წელში, გასცა პასუხი „ღროებას“ გაზეთს „ძავკაში“, მაგრამ მალე დარწმუნდა, როგორც თვითონ გამოტყდა ესლა, რომ ბაასობით თავის გამართლება ვგრე ადვილი არ არის და მას უკან მართლა ვინც რა უწესობა უნდა დასწეროს, „ზიზლით, სრუმიოთ“ უყურებს, როგორც თვითონ ამბობს. ჩამდენი უწესობა გამოითქვა, მაგრამ არც ერთისთვის პასუხი არ უკია. იუ მისი მოყვანილი ზემოთქმული სიტყვები აშკარა ტყუილი და სიტყუე არ არიან, გამოაცხადოს—ვინ დაუშალა მას პასუხის გაცემა, რომელ კითხვაზე არ გასცეს პასუხი და არ მიუგეს მას? მინ ვარდება მას ცოფიან ძაღლივით. ანუ ვინ და როდეს და სახელდობრ რომელ გაზეთში, რომელი წლისა და რომელ ნომერში მოუგონეს მას ტყუილი და ცრუ-ამბებით გასვარეს იგი? პასუხს ველით, მაგრამ უთუოდ უნდა დაასახელოს გაზეთი, წელი, ნომერი და სტრიქონი და მერე ჩვენ აუხსნით, მართალია თუ არა... მანამდის ჩვენ არ ვაძლეეთ მის სიტყვებს არავითარ მნიშვნელობას...

მე ვამბობდი ჩემ სტატიებში, რომ, ცუდათ შედგენილი პროგრამისა და მასწავლებლების მოუშვადებლობის და უცოდინარობის წყალობით, ჩვენი შკოლების საქმე უკან-უკან წაიდა-მეთქი. ხალხს წინეთ და დღესაც ღიდი სურვილი აქვს სწავლისა და არაფერს დაზოგავს სასწავლებლისათვის, მაგრამ სამი წლის შემდეგ ჩვენ შკოლებზე დაკარგა ყოველი სასოება-მეთქი. ბავშები წაიღნენ და ბევრი შკოლები დაიკეტა და ზოგან ოთხი-ხუთის მეტი შაგირდი აღარ არის-მეთქი, თუმცა ოფიციალურ ანგარიშებში და ქალღებზე კი კარგად მიდის სწავლა.

ნამდვილ მიზეზებს, რომლის წყალობითაც მოდის ეს უბედურება, დამნაშავე პირები ხელს აფარებენ დაპყრიან სხვადა-სხვა სასაცილო და უსაფუძვლო ხმებს, ვითომც ამისთანა სამწუხარო მოვლენა წარმოსდგებოდეს მათგან. მადლობა ღმერთს, რომ ყველა ჩვენი გამოთქმული ჰაზრი უ. მუვიმოვსკიმ დაამტკიცა. აი რა მიზეზები მოიყვანა მან შკოლების საქმის ცუდად წაყვანისა:

ხალხის განათლების საქმე კარგად წავიღოდა, მაგრამ მე მიშლიან ხელს კორრესპონდენტები, რომელნიც მეც დამცინიან და სწავლის საქმესაც მასხარათ იგდებენ; მბრკოლებენ აზნაურები და

ვაჭრები, რომელთაც ხალხის გაუნათლებლობა სარგებლობას მოუტანს; სწავლა და განათლება მათ ევაწერებათ, რადგან ვეღარ ისარგებლებენ გლეხის უფუნტრებოთა (მეთექვსმეტე ტომის კანონებით (?) ვინ აზიღვინებს ნეტავი შეშას გლეხებსა?). (იხილეთ „მზობრი“, № 264, მესამე გვერდზე, 1-50 სტრიქონები).

მა ჰაზრებიც ისეთი ფუჭი და უსაფუძვლო არის, როგორც ზემოთ მოყვანილი აზრები. ეს ჰაზრები არაფერს არ შეადგენენ საზოგადოებრივ ბუნების ცილის-წამების და ინსინუაციის მეტს. თუ ჩვენ მართალს არ ვამბობთ, გვიტხრას უ. მთიმოვსკიმ:—რით, როდეს და რომელმა კორრესპონდენტმა, აზნაურის შეილმა და ვაქარმა მოუშალა მას ხელი და დააბრკოლა შკოლის საქმე? არიან თუ არა ჩვენში ის საძაგელი ვაჭრები, რომელზედაც გახეთქებში იწერებინ? ნუ თუ სასიციხო არ არის ამისთანა ბუნება, ცილის-წამება და სიცრუის მოგონება საწყალი აზნაურის შეილებზე, კორრესპონდენტებზე და ვაჭრებზე, რომელნიც სრულებით დამნაშავე არ არიან ჩვენი შკოლების უკულმა წასვლაში?

(დასასრული შემდეგ №-ში)

ტელეგრაფები

(ხალხთა-შორის ტელეგრაფის სააგენტოსი)

სტამბოლი, 6 ნოემბერს. შარათეოდორი-ფაშა დანიშნულია ძანდის ლუბერნატორად.

ხონთქარმა მიანდო მითხად-ფაშას ინგლისის რეფორმების შემოღება სირიაში.

რომი, 6 ნოემბერს. აღმოჩნდა, რომ ის კაცი, რომელმანც იტალიის კარო-

ლის მოკვლა განიზრახა, ინტერნაციონალურ საზოგადოებას ეკუთვნის.

კატამბურლის ბირჟა, 8 ნოემბერს.

(ხალხთა-შორის ტელეგრაფის სააგენტოსი)

ბანკის ბილეთები:	მან. კაპ.
პირველი გამოცემის	97—12
მეორესი	95—62
მესამესი	95—50
მეოთხესი	95—50
აღმოსავლეთის	92—53
მქრო, 1/2 იმპერიალი	8—37
თფილ. თავად-აზნ. ბანკის გირაოს ფურცელი	— „ — „
შინაგანი 5% სესხის ბილეთები:	მან. ძაპ.
პირველი სესხის	237—55
მეორე სესხის	229— „
1 მანეთი ლირს:	
ლონდონი	23—50 პენსი
ამსტერდამი	119— „ ცენტი
პერლინი	200—75 ჰფენიგი
პარიჯი	246— „ სანტიმი
ძაეკასიის კერასინი	— „ —

განცხადებანი

გამოვიდა და ისყიდება თფილისში, მხოლოდ ზაქარია ბრიჭუროვის ძაეკასიის საწიგნო მალაზიაში, ახალი წიგნი, ლიტოგრაფის ყდითა (სურათითა):

„სახალსო მეჯლისი“

სხვა და სხვა ახალი სიმღერები

თქმული გიორგი ი. სქანდარ-ნოვისაგან.

შასი 30 კაპიკი, მხოლოდ ნარდათ მყიდველთათვის შეიძლება ფასის დაკლება.—იქვე ისყიდება აგრეთვე „ანბანი“ ი. ბოგებაშვილისა. შასი 10 კაპ.

თფილისის გუბერნიის თავად-აზნაურთა საზოგადოებას შემოქმედებულ მოსწავლეთა შემოქმედების ემპის თვისის შკოლისათვის სახლს

10—12 ოთახს დიდის ეზოთი ან ბლით. შისაც ჰსურს ამ გვარის სახლის გაქირავება, უნდა მიჰმართოს „საზოგადოების“ სეკრეტარს, ნ. დ. ძანანოვს, სოლოლაკში, ძონსულის ქუჩაზე, № 4. (3—3)

თფილისის ვაჭარი ივანე ნიკოლოზოვი უცხადებს თფილისის და სხვა ქალაქების პატიოსან საზოგადოებას, რომ გვიყიდნია შეროპიის ქალაქებიდან 200 ცალი საკერავი მაშინები, ასე იგი: დიდრონი წაღების საკერავი მაშინები, ბალკონიანი პარტინის ბელაშვიენის, რუჩნოსია—ორი ძაფიანი, ერთი ძაფიანი; სისტემა ტექტონისა, მანსტელისა, მილლერ, მილსონის, ზინგერის, მედიუმის, პოლოაკ შმიტისა, ლურჯი პრიოლი, სიმსონის.

ხელის მაშინები, სისტემა: ბრუნონია, ბერმანია, რენანია, ჩორტუნა, ზანგერი, ს.ქსონია და ლიტერეანცერი, შატულა, სამსინია, მკსპრეს-ორიგინალძ პრინცესა და მილლერ მილსონის კაკლის ყუთიანი.

ისყიდება ძალიან იაფათ და პირობათ იძლევა, ვიდრე სამის წლის ვადითა.

მასწავლით კერვას და მაშინების მოხმარებას მალაზიაში უფულოთ.

მალაზია იპოვება შუაბაზარში, მასპაროვის დუქნებში.

ივანე ნიკოლოზოვი.

(3—3)

იქვე ისყიდება იმისივე „იბავ-არაკნი“

გამოკრებილნი საბა-სულოხან მრბილიანის სიბრძნე-სიცრუილამ და გალექსილი თ. რაფ. შრისთვისაგან. შასი ორი შაური.

რკ. გზა	დღა.	საღაბ.	II კ.	III კ.	ტელეგრაფი	მან. კაპ.	მაზანდა	მან. კაპ.	„დროების“ ფოჩტა
თფილისი	9 21	5 18	3 კაპ.	მ. კაპ.	მკი სიტყვა თფილისიდან:		თფილისი, 9 ნოემბერს.		— მ—ს, რ. გ—ს. ამ გვარ
მცხეთა	10 11	6 27	68	38	ძაეკასიის აქეთა მზრის ყველა		ფქვ. თეთ. ბანჯესა, ფთ.	1 80	სტატიის ყოველთვის სახელი და
ზორი	11 5	9 43	2 40	1 33	ქალაქებში.	50	ფცილი წითელი	1 50	გვარი უნდა ჰქონდეს მოწერილი.
ხაშური	1 29	11 57	3 92	2 18	როსტოვი, მდესას, მოსკოვი	2	ქერი ფუთი	1 30	არც აგრე ლანძღვა-გინება შეი-
სურამი	1 44		4 42	2 46	პეტერბურს, მარშავას	2	ბაზა ქრევისა, ფუთი	6 50	ძლება. პასუხს მოველოთ.
ქვირილი	5 49		5 81	3 23	მსმალეთში, შვეიც. რიაში.	3	— ამერიკია, ფუთი	7 30	— თ—ს, თ—ელს. არც ამ-
რიონი	6 51		6 75	3 75	იტალიაში და საფრანგეთში.	3 50	ბაჰენტოლი შ მბა ფუთი.	10	დენ. კაცვსა შეიძლება თქვენე-
სამტრედია	7 51		7 73	4 29	ნიგლისში	3 75	მატყლი თლშური ფუთი	8 50	ბური სომხის მღვდლებსა! ახლა
ახალ-სენაკი	8 43		8 57	4 76	ფოჩტა		— მარაქამისა ფუთი	4 40	ცოტა სომხის გახეთქებშიაც გაპ-
შოთი	9 50		9 75	5 42	ა) თფილისიდან: სამზღვარ გარ		აბრეშუმი ნუხური სტ	2	კაცვთ...
შოთი	9 3				რ თ, მუთასს, რუხსეთა—ყოველ		ძონი, ფუთი	5 40	— მ—ს, უ. გ—ს. ხელის-
ახალ-სენაკი	10 14		1 18	66	დღე კვირას გარდა. ზუღდ. ორშ. და		ძონის სანთ ლი ფუთი	7 50	მოწერა მხოლოდ რედაქციაში მი-
სამტრედია	11 5		2 6	1 14	ხუთშ. მხურ.—პარასკ. და ორშ. ძა-		სტეარინის სნთე ი, ფთ.	12 40	ილება. ატენტებთანაც შეიძლება,
რიონი	12 13		3 4	1 69	ხეთს—სამშ. და შაბ. ბ) მუთაი-		ხორცი ძროხისა, ლიტ	81	მაგრამ ფული ამ თავითვე უნდა
ქვირილი	1 18	ღამე.	3 98	2 21	სიდან: თფილისისა და შოთის კენ-		— ცხვრისა, ლიტრა	81	გამოიგზავნოს.
სურამი	5 12		5 33	2 96	ყოველ დღე, კვირას გარდა. მხურ-		სპირტი ვედრო	4 80	
ხაშური	5 39		1 37	5 84	გეთს—ორშ. და პარასკ.		შაქარი, ბროც. ფუთი	7 40	— ხ—შე, უ. ზონტიკანს. თ.
ზორი	7 5		4 87	36 4 9	წიგნის გაგზავნა რუსეთში	კაპ.	— უზენილი ფუთი	6 20	ბ. წ—ის ბალკონიდან გადმომ-
მცხეთა	8 50		6 59	9 8 5 4	და სამზღვარ გარეთ:		ქავა გრგვლი, გირვ	70	ჯდარ ქალღვაჟ-ბატონებმა გამლან-
თფილისი	9 31		7 56	9 75 5 42	ლა წიგნია	4	ხეთი ქუნჯუთისა ფუთი	12 80	ძღვს და დამცინესო, სჩივთ...
					დ. ბ. ტლილის (ამი მისხ. ლი)	8	თამბაქო, ს. შულო ფთ.	6 60	სასამარლოში იჩივლეთ.